

§ 10 omhandler ligeledes et Forhold, som man absolut maa reservere Communen, der efter Pensionsloven har en aldeles udtryffelg Ret dertil, og det forekommer mig derfor, at man ikke bør gaae ind paa nogen af de 2 Former, hvort § 10 for Diebliffet foreligger, ikke paa den første, fordi den ligefrem indeholder Indgreb i Communens Ret, og ikke paa den anden, fordi dens første Deel er aldeles intetfigende, idet den ikke indrømmer Andet, end hvad der i Forveien er Berettigelse til, og som det altsaa er unødbendigt at lovgive om, og fordi dens sidste Deel gjør sig skyldig i det Samme som § 10: i det oprindelige Udsættelse, idet den gaaer ud paa at indskrænke Communens frie Raadighed med Hensyn til Pensionens Bestemmelse. Jeg er altsaa enig med den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (L. C. Larsen) i, at § 10 bør forkastes i begge Former.

Med Hensyn til, hvad der er anført om § 9, har det virkelig forundret mig at høre den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Steen) kalde Børnepligten „en ubetydelig Byrde“. Det har jeg ikke hørt før, og naar man, som ogsaa oplyst af den ærede Rigsdagsmand for Holbek-Amts 2den Valgkreds (Tscherning), veed, at der gives Maader, hvorpaa man med Lethed aldeles kan unddrage sig fra Børnepligten, blot ved i visse Aar at gaae ind som Lærer, idet man nemlig ingenlunde i saa Henseende absolut behøver at være Lærer i 10 Aar, saa forekommer det mig rigtignok, at man skal være yderst varsom med at give en Bestemmelse som den, der indeholdes i § 9. Det synes mig ogsaa forunderligt i en Lov om Skolevæsenets Ordning, at give en Fortolkning af en tvivlsom Paragraph i Børnepligtsloven; det tror jeg maatte helst ske ved særlig Lov. Jeg erindrer ikke nøie, om der i Loven om Skolevæsenet paa Landet findes en tilsvarende Bestemmelse; den findes i alt Fald i Børnepligtsloven, men, selv om der i den forsynante Lov skulde findes en saadan Bestemmelse, kan man ikke paaberaabe sig den, thi paa Landet er det ganske anderledes klart, om Lærernes Ansættelse er fast eller ikke, end ved de her

omhandlede Skoler, og der kan altsaa ikke der være Tale om nogen Fortolkning af Børnepligtsloven. Jeg skal saaledes ogsaa være med at stemme imod § 9.

Monrad: Man maa jo fortolke de Forslag, der gjøres, i Henhold til den gjældende Lovgivning og, til hvad der maa antages at have været Lovgiverens Hensigt og Niemed; det er jo saaledes utvivlsomt, at Børnepligtsloven i Skolevæsenets Interesse har givet de fast ansatte Skolelærere en Fritagelse for Børnepligten. Den Anvendelse, som disse Bestemmelser nu have faaet for de kjøbenhavnske Læreres Vedkommende, skal jeg ikke videre gaae ind paa; det er Noget, som alle Vedkommende bleve enige om, kort efterat Børnepligtsloven udkom, og som igjennem en Række af Aar har faaet Hævd paa at maatte gjøre sig gjældende. Naar man altsaa gaaer ud fra, at hvad der saaledes er etableret, efterat det har været taget under Overveielse fra alle Sider, ikke letteligen vil blive forladt, saa synes jeg, at man heller ikke kan have Noget imod, at man søger at raade Bod paa visse Misbrug og Ulemper, som man støder paa. I Børnepligtsloven er der jo den Bestemmelse, at Vedkommende, som ikke udskrives, fordi han er fast Skolelærer, ikke skal have Udsættelse, men derimod udsettes af Rullen, og heraf følger altsaa, at naar en Mand blot har en fast Ansættelse som Lærer, om han endog forlader denne Stilling efter een Maanedes Forløb, saa bliver han slettet ud af Rullen og altsaa frigjort for sin Børnepligt.

Med Hensyn til Landet og Kjøbstæderne har det imidlertid ikke noget Stort at betyde, da Reglet der er den, at den, der giver sig af med at være Skolelærer, har fast Ansættelse; men i Kjøbenhavn er det mere en Overgangstilstand for en heel Deel Mennesker, at de i kortere eller længere Tid have en saadan Ansættelse. Det kan altsaa virkelig misbruges saaledes, at en Mand gaaer ind paa at blive Lærer og saa kort Tid efter opfiger denne Stilling, naar han er bleven fri for sin Børnepligt. Uagtet Fritagelsen for Børnepligten er givet i Skolevæsenets Interesse, saa bliver